

OSMA NEDJELJA KROZ GODINU A

Uvod

Osma je nedjelja kroz godinu A. Isus još uvijek govori na gori. Isus, novi zakonodavac, unosi amandmane u Zakon-Toru. Današnji sadržaj Isusova govora je: SLUŽENJE – služenje dvojici gospodara; Bogu i bogatstvu. A je li to moguće? Isus poučava svoje učenike i sve druge koji ga slušaju. Uzima primjere iz prirode, koristi se prisposodobama, da bi ga slušatelji bolje razumjeli. Biti vjernik i služiti Bogu, a ne biti poganin i služiti bogatstvu: jelu, piću i odijelu. Vjernik može živjeti mirno, radosno i u ljubavi s Bogom i drugima, poput ptica nebeskih i cvijeća u polju. Tada mu ništa neće nedostajati – za njega će se, uvijek, brinuti dobri Bog Otac. Drugi dio teme današnjih liturgijskih čitanja je: BOŽJA VJERNOST. Samo je Bog totalno vjeran. Čak i koja majka ponekad zaboravi i napusti svoje dijete, ali Bog nikada. „*Pa kad bi koja (majka) i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću,*“ kaže prorok Izaija u 1. čitanju. Bog je naš Otac. Bog je naša Majka. Isus za svoje sljedbenike ne pozna i ne dopušta polovičnost. Zato on energično govori i u današnjem svetom evanđelju: „Ili, ili!“ Ili će naš život biti služba Bogu ili svijetu. Jedno i drugo ne može se spojiti. Dvojici gospodara nitko ne može služiti. Ili ćemo jednoga mrziti, a drugoga voljeti? Ili ćemo mrziti obojicu? Isus izričito upozorava: „*Ne možete služiti Bogu i bogatstvu: novcu, blagu, imanju.*“ Isus također određuje RED koji mora vladati u našem kršćanskom životu. Najprije tražite *kraljevstvo Božje*, a onda ostalo – ne obratno. „*Tražite... najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati*“ (Mt 6,33). Nažalost, mi ljudi, ovaj red često preokrenemo i tražimo najprije „sve ostalo,“ a tek poslije, sjetimo se i kraljevstva Božjeg. Ne zaboravimo! Nećemo vječno ostati tu!

Najava

Predragi! Tražimo najprije Kraljevstvo Božje i pravdu njegovu, a onda tek sve ostalo zemaljsko. „Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu spasenje“ (Ps 62). Otac nebeski, koji odijeva ljiljane u polju i hrani ptice nebeske, neće dopustiti da gladuje sa svojim onaj, koji se u njega pouzdaje. Ako i ne dobije obilje zemaljskih dobara, dobit će obilje vječnih dobara, vrjednijih od suhoga zlata. A ovdje će imati snagu i jakost za život.

Tumačenje čitanja

Prvo čitanje (Iz 49, 14-15)

Poglavlje Knjige proroka Izaije (Iz 40-55), pripada jednom drugom proroku koji se naziva Deuteroizaija – Izaija II. Babilonci su u ratu pobijedili Židove i odveli ih u sužanjstvo. Kada narod izgubi rat, izgubi i štovanje svoga Boga, svoj Hram. Hram je razoren (578. god. pr. Kr.) i Jeruzalem je doživio potpuni pad. U babilonskom zarobljeništvu većina Židova se snašla. Da! Narod u progonstvu se snalazi – mora preživjeti i prilagođava se situaciji. Ljudi rade, zarađuju, kupuju zemljišta, grade kuće, osnivaju obitelji. Neki čekaju povratak, dok drugi smatraju da nema smisla misliti na povratak, na opustošenu zemlju i drugim ljudima naseljenu zemlju. (Kako poznato iz naše bliske prošlosti – Domovinskog rata). Mnogi Židovi su gotovo izgubili vjeru u Boga, Jahvu, jer im se činilo kako ih je on ostavio na milost i nemilost neprijatelju. Među tim jadnim ljudima Bog je svojim Duhom osnažio čovjeka i povjerio mu zadatak da u svom narodu budi vjeru i pouzdanje u Boga OSLOBODITELJA i SPASITELJA. To je bio prorok Izaija II. Njegov govor je „spasenjski govor,“ iz zarobljenišтва. On veliča Boga, Jahvu koji će izvesti svoj narod iz ropstva. Prorok je živio među prognanicima i s njima dijelio dobro i zlo. Vraćao im je izgublenu snagu i vjeru u Boga i povratak. Naviještao im je i primjerima pokazivao kako Bog ljude voli i nije se iznevjerio svome narodu. Za današnje 1.

čitanje, odabran je članak iz Knjige proroka Izaije, iz poglavlja **49.**, „Slavni povratak.“ Prorok hrabri svoj narod Božjim riječima: Sion reče: „*Gospodin me ostavi, Gospod me zaboravi.*“ Prorok je narod nazvao imenom svoga brežuljka, Jahvina grada Jeruzalema – Sion. Sion je za proroka simbolično predstavljao vjerni ostatak naroda koji će se, obnovivši vjeru, odlučiti na povratak u zemlju svojih otaca. Prorok svome narodu predstavlja Boga koji ljude voli kao majka svoje dijete. Kaže im: „*Može li žena zaboraviti svoje dojenče, ne imati sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću.*“ Božji čovjek je tom „ostatku,“ nastojao predstaviti novu sliku Boga koji se *majčinskom ljubavlju* brine za svoj narod. Ali, Božje misli, putovi i vrijeme, ne mogu se često poistovjetiti sa željama naroda, jer njegova su vremena i vjekovi. Bog ima svoje vrijeme. „Doći će i neće okasnuti...“ A dok Bog ne dođe njegov pravednik treba živjeti od vjere. Kako snažno! Vjera Boga i Božjeg naroda i svakog Božjeg pobožnika, uspoređuje se s intimom majke – s djetetom u utrobi majke. Bog je sve stvorio iz ljubavi, pa se ne može dogoditi da zaboravi svoja najsličnija i najdraža stvorenja – ljude. Zato u njega, čovjek, treba imati povjerenje. Jer, Bog ne napušta nijedno svoje dijete.

Psalam (Ps 62, 2-3. 6-9ab)

Psalam 62 je Davidov i ima naslov, „Bog – jedina nada.“ Psalam 62 spada među najljepše Psalme. To je pouka ljudima: zloba ljudska, ispraznost bogatstva i nepristranost nebeskog suca. Tema je pripjeva: „*Samo je u Bogu mir, dušo moja!*“ Kralj David bio je sposoban i omiljen kralj u svome narodu, (Židovski narod je vjerovao kako će Davidovo kraljevstvo vječno trajati, ali nije...), ali kao čovjek bio je i vrlo grešan. Kao grešnik, uvijek je molio da mu milosrdni Bog oprostí grijehe. David zaziva Boga riječima: „*Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu spasenje... on je moja hrid i spasenje,...samo je u njemu nada moja...neću se pokolebati.*“ Bog je, dakle, mir, nada, utvrda, utočište, spasenje. Psalmist ponavlja te riječi. One se odnose na svakog vjernika koji se uzda u Boga, ali se posebno odnosi na Božji narod. „*U nj se, narode, uzdaj u svako doba.*“ Njemu dajmo srce i dušu.

Drugo čitanje (1Kor 4, 1-5)

Apostol Pavao je vodio brigu za sve crkvene zajednice, ali ipak više za Crkvu u Korintu. To pokazuju njegove napisane dvije sačuvane poslanice koje su upućene toj zajednici koju je on osnovao. Stari grčki grad Korint nije bio pogodno tlo za brzi procvat nove vjere – novog čudorednog načina života. U njemu je postojao hram božice ljubavi Afroдите i puno hramskih djevojaka. U gradu je vladao nemoral. obraćenici na kršćanstvo bili su većinom pogani, ali među njima bilo je i Židova. Pavao je bio svjestan da će zbivanja u gradu utjecati na život kršćana. To se uskoro i pokazalo. Započela su suprotstavljanja; u mišljenjima i ponašanjima. Nastale su trzavice i pokušaji razdora. Započele su sve otvorenije i ozbiljnije kritike usmjerene i na Pavla. Dovodilo se u pitanje i njegovo apostolsko poslanje. On je zbog toga trpio. Nastojao ih je smiriti, urazumiti, usmeno i pismeno. Ovonedjeljni tekst za **2. čitanje**, uzet je iz Prve poslanice apostola Pavla Korinćanima, iz poglavlja **4.**, „Opomena.“ Pavao piše Korinćanima: „*Braćo! Neka nas svatko smatra službenicima Kristovim i upraviteljima otajstava Božjih.*“ Pavao im govori kako su on i njegovi učenici, suradnici samo; službenici i upravitelji, podložnici Kristovi i Božji i da oni moraju imati podložnost i odgovornost. „*A od upravitelja iziskuje se...da budu vjerni.*“ Zatim im govori o SUDU njihovu prema njemu: „*Meni pak nije nimalo do toga da me sudite vi ili bilo koji ljudski sud, a ni ja sam sebe ne sudim...moj je sudac Gospodin.*“ U odlomku je riječ o objašnjenju kako se treba čuvati *osuđivanja*, jer konačan sud pripada Bogu, koji najbolje pozna „*nakane srdaca.*“ Osude predvodnika i drugih vjernika treba ostaviti za vrijeme, „*dok ne dođe Gospodin* i tada će svatko primiti što mu 'slijedi' od Boga. Pavao sebe i sve predvodnike kršćanskih zajednica smatra kao povjerenike, upravitelje „otajstava Božjih.“ Svi službenici Kristovi su, dakle, u

službi naviještanja evanđelja. Predvodnici (službenici, upravitelji) trebaju biti vjerni službenici OBJAVE predane po Isusu Kristu za rast u zajedništvu s Bogom i međusobno.

Evanđelje (Mt 6, 24-34)

Čitanje svetog Evanđelja po Mateju

„Nitko ne može služiti dvojici gospodara. Ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili će uz jednoga prijanjati, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu. Zato vam kažem: Ne budite zabrinuti za život svoj: što ćete jesti, što ćete piti; ni za tijelo svoje: u što ćete se obući. Zar život nije vredniji od jela i tijelo od odijela? Pogledajte ptice nebeske! Ne siju, ne žanju niti sabiru u žitnice, pa ipak ih hrani vaš nebeski Otac. Zar niste vi vredniji od njih? A tko od vas zabrinutošću može svome stasu dodati jedan lakat? I za odijelo što ste zabrinuti? Promotrite poljske ljiljane, kako rastu! Ne muče se niti predu. A kažem vam: Ni Salomon se u svoj svojoj slavi ne zaodjenu kao jedan od njih. Pa ako travu poljsku, koja danas jest, a sutra se u peć baca, Bog tako odijeva, neće li još više vas, malovjerni? Nemojte dakle zabrinuto govoriti: 'Što ćemo jesti?' ili: 'Što ćemo piti?' ili: 'U što ćemo se obući?' Ta sve to pogani ištu. Zna Otac vaš nebeski da vam je sve to potrebno. Tražite stoga najprije Kraljevstvo i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati. Ne budite dakle zabrinuti za sutra. Sutra će se samo brinuti za se. Dosta je svakom danu zla njegova.“ Riječ Gospodnja.

U 8. nedjelji kroz godinu A, Isus još uvijek poučava na gori. Učitelj poučava. Poučava učenike. Oni uče, a slušatelji slušaju. Evanđelist Matej, u današnjem liturgijskom odlomku, zapisao je teme o kojima Isus govori. Prva tema je: SLUŽENJE! Kome čovjek treba služiti? Čovjek može služiti nekome ili nečemu. Bogu ili bogatstvu. Bogu i bogatstvu. Bog i Bogatstvo su 'kraljevstva' koja se ne daju spojiti. Kršćansko načelo je: Bogu jedinome SLUŽITI, a vremenitim dobrima smijemo *služiti se*, ali nipošto *služiti im*. Bog ne trpi 'rivala.' Nitko i ništa se ne smije postaviti iznad Boga, Oca. Ništa ovozemaljsko Isus nije obezvrijeđivao, ali je uvijek davao prednost onome što doprinosi ostvarivanju „novoga svijeta“ kao Božjega kraljevstva i njegove pravednosti. Čovjek mora osigurati budućnost sebi i svojoj obitelji, ovdje na zemlji, ali to nastojanje ne smije biti beznadno, štetno za zdravlje: ni duše ni tijela. Drugi dio sadržaja današnjih čitanja je Božja PRAVEDNOST i Božja VJERNOST. Starozavjetni prorok Izaija kaže u 1. čitanju: „*Može li žena zaboraviti svoje dojenče, ne imati sućuti za čedo utrobe svoje? Pa kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću!*“ To je riječ Božje vjernosti čovjeku, svome stvorenju. Samo je Bog apsolutno vjeran i nikada ne zaboravlja ni jedno svoje stvorenje. Bog je naš i Otac i Majka. Kralj David u Psalmu 62 dodaje: „*Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu nada moja. Samo je on moja hrid i spasenje, utvrda moja: neću se pokolebati... U njega se, narode uzdaj u svako doba; pred njim srca izlijevajte!*“ Apostol sv. Pavao tome dodaje: o ljudskim djelima SUDI Bog, Gospodin i „*zato ne sudite ništa prije vremena, dok ne dođe Gospodin koji će iznijeti što je sakriveno u tami i razotkriti nakane srdaca. I tada će svatko primiti pohvalu od Boga,*“ zaključuje Pavao u 2. čitanju. Apostol Pavao traži *mudrost* od svojih slušatelja da se okrenu Isusu Kristu i da samo njega slušaju preko njegovih službenika. Tako će zadobiti mir i radost života. Današnje Matejevo evanđelje vodi nas u prirodu, vodi nas na Isusovu Goru – Goru blaženstava. Isus dopunjava Zakon svojih otaca. Isus poučava svoje učenike, ali i sve one koji ga slušaju, onda i danas. Govori Isus; o onome što je bitno u životu čovjeka, što je manje bitno i što je najbitnije. Isus poučava sve, ali su mu ipak najvažniji njegovi učenici. (Učenik nasljeđuje učitelja). Zato! Reče Isus svojim učenicima: „*Nitko ne može služiti dvojici gospodara. Ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili će uz jednoga prijanjati, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu.*“ Čovjek svoj život živi i usmjerava tako da se stavlja u službu nekome ili nečemu. U principu su dva gospodara kojima čovjek može služiti: Bog i bogatstvo. Isus upozorava da je nemoguće spojiti služenje Bogu i bogatstvu. A čovjek baš to želi: malo

okrenuti se Bogu, malo ili malo više bogatstvu. Čovjek dakle, pokušava činiti tako da služi Bogu i bude bogat. Ili tako da služi bogatstvu i ne izgubi Boga. Bilo bi loše reći da bogat čovjek ne može biti i Božji čovjek. No, Isus tumači drugačije. Bogat čovjek želi biti gospodar, a ne sluga. A Bog, Otac traži samo služenje. To je pravednost Božja. Čovjek jednostavno ne može biti nikada gospodar Bogu, a ni bogatstvu. Može samo biti vjernik i služiti Bogu ili biti poganin i služiti bogatstvu. Želeći dobiti Boga za svoga slugu, čovjek redovito postane sluga bogatstvu, nepoželjnim silama ili drugim ljudima. Isus preporučuje *pravednost*: dati svakome svoje: Bogu Božje, a ljudima ljudsko ili caru carevo. Jedini način da čovjek (ne postane zarobljen bogatstvom ili nekim drugim silama), bude slobodan jest da on bude čovjek, a Bog da bude Bog. Opasnost služenja bogatstvu nije samo kod bogataša. To je napast za svakog čovjeka. To je čovjekova odluka kome će služiti. Služenje bogatstvu i okretanje od Boga je poganstvo. Svaki čovjek može biti *zabrinut* za svoje jelo, piće, odijevanje, izgled, ugled, položaj i... Zato Isus veli: „*Ne budite zabrinuti za život svoj: što ćete jesti, što ćete piti; niti za tijelo svoje: u što ćete se obući. Zar život nije vredniji od jela i tijela od odijela?*“ Na jednoj strani stoji bogatstvo, materijalna dobra, briga za jelo piće i odijelo, a na drugoj Bog i život. Kad čovjek samo brine za materijalna i druga dobra, on Boga zaboravlja. Zaboravlja na svoju dušu i njenu hranu, zaboravlja na vjeru. A vjera je život. Vjera nije zaborav na piće, jelo i odijelo. Ona je prvenstveno briga za *kraljevstvo Božje*. Isus se u svom govoru čest služio prisposodobama kako bi ga slušatelji lakše shvatili. I u ovom evanđelju to čini obraćajući se slušateljstvu: „*Pogledajte ptice nebeske! Ne siju, ne žanju niti sabiru u žitnice, pa ipak ih hrani vaš nebeski Otac. Zar niste vi vredniji od njih?...I za odijelo što ste zabrinuti? Promotrite poljske ljiljane, kako rastu! Ne muče se niti predu.*“ Ptice i ljiljani pokazuju kako je moguće imati život oslobođen od briga za bogatstvo. Isus poziva slušatelje da otvore oči pred onim što se događa u prirodi. Poziva ih da od prirode uče što je život i kako se služi Bogu. Priroda nikada neće zatajiti Boga. Ona jednostavno živi po Božjem zakonu. Na svim se živim bićima u prirodi pokazuje što je ŽIVOT. I što je ljudski život. Ni ptica, ni ljiljan ne mogu promašiti i ne biti što jesu. Samo čovjek koji ima pamet, koji je najpametniji, može. Ptica uvijek ostaje ptica i ljiljan ostaje ljiljan. A čovjek može biti nečovjek – zao ili dobar, već kako izabere. Može promašiti život. Isus voli brata čovjeka, Isus želi dobrog i zdrava čovjeka, zato ga uvjerava: „*Tražite najprije kraljevstvo i pravednost njegovu (Božju), a sve će vam se ostalo dodati...Sutra će se samo brinuti za se.*“ Moramo, dakle, tražiti najprije kraljevstvo Božje, vječna dobra, a onda tek zemaljska, tjelesna dobra. Sve ovo zemaljsko Bog će nam dodati, ako se u njega uzdamo. Uostalom, ništa nam ne bi koristilo kad bismo i sav svijet zadobili, ako bi dušu upropastili. I obratno, nikakva zapravo šteta, izgubiti sve zemaljsko, ako samo dušu svoju spasimo za vječnost. Dobit ćemo kraljevstvo Božje, ako njegujemo kršćanske kreposti: poniznost, čistoću, poslušnost, pobožnost, marljivost, ljubav prema Bogu i bližnjemu – a sve drugo Bog će nam sam dodati, za unutarnju i vanjsku sreću.

Pitanja za razgovor

- Kako prorok Izaija govori o Božjoj vjernosti čovjeku? 1. čitanje.
- Kako psalmist u Ps 62 slavi i hvali Boga? Kako glasi pripjev Psalma?
- Zašto apostol Pavao govori Korinćanima da je on samo upravitelj otajstava Božjih?
- Što Pavao govori Korinćanima o ljudskom, a što o Božjem sudu? 2. čitanja.
- Zašto Isus u današnjem Matejevu evanđelju govori svojim učenicima, da nitko ne može služiti dvojicu gospodara?
- Zašto ne možemo služiti Bogu i bogatstvu? A što ako želimo služiti i Bogu i bogatstvu?
- Kako Isus objašnjava svojim učenicima, a i nama danas, kada se ne trebamo brinuti, što ćemo jest, piti i što ćemo odijevati?

- Zašto Isus uspoređuje ljude s pticama nebeskim i ljiljanima u polju? Kakve su ptice i ljiljani prema Bogu, a kakvi su ljudi i zašto?
- Zašto prvo čovjek treba tražiti kraljevstvo Božje, pa onda sve ostalo?
- Kakvi mi ljudi, vjernici, trebamo biti i što činiti da zavrijedimo kraljevstvo Božje?

Molitva vjernika

- Gospodine, vodi svoju Crkvu Duhom svojim da uvijek bude zauzeta u izgradnji tvoga kraljevstva, te da se uvijek skrbi za potrebne i nemoćne, molimo te!
- Gospodine, obdari pastire Crkve puninom svoje mudrosti da snagom proročke riječi i primjerom života budu predvodnici tvoga naroda na putu spasenja, molimo te!
- Gospodine za našu domovinu: ne dopusti da oskudica i životne poteškoće uguše u nama radost vjere; daruj nam mudrost koja pravo bogatstvo prepoznaje u odanosti tebi i pravednosti života, a ne u bogatstvu, molimo te!
- Gospodine, potakni sve roditelje na radosnu otvorenost daru života i obnovi im roditeljsku odgovornost za rast djece u vjeri, molimo te!
- Gospodine, nama ovdje okupljenima pomogni otkriti bogatstvo dara vjere kako bismo, unatoč svim izazovima svijeta, ostali trajno vjerni putu evanđelja, molimo te!

Bože, gospodaru života, tvojoj dobroti izručujemo svoje molitve i povjeravamo ti svoje životne brige i teškoće. Ti nas pouči da znamo što je naša istinska životna briga, kako bismo uvijek bili tvoji odani sinovi i kćeri. Po Kristu, Gospodinu našem. AMEN!

Zaključak

Tražimo prvo pravednost Božju! Tražimo kraljevstvo Božje! A potom zemaljska dobra. Ili, još bolje! Ako tražimo Kraljevstvo i pravednost dobrog Boga, Oca našega: „*On će nam sve ostalo nadodati.*“ Nemojmo biti zabrinuti jedino za jelo, piće i odjeću. Budimo zabrinuti za ljude i svaki dan iznova nastojmo im biti podrška i pomoć. Ovaj naš svijet je zapravo velika 'ludnica,' netko je rekao. Zar je pametno kad mnogi ljudi tako žive, kao da neće nikada umrijeti? Tako se vežu uz ovaj svijet, kao da će vječno tu ostati. Mnogi se brinu samo za jedno; za blago i imanje, za uživanje imanja, a za vječnost i dušu ništa. A od svega toga zemaljskog neće baš ništa ponijeti sa sobom u grob, na drugi svijet. Mnogi kršćani brinu se i žaloste zbog svega vremenitoga, zemaljskoga, ali za vječnost, za dušu se ne brinu i ne žaloste. Bez obzira u kojoj smo dobi života, sjetimo se da najprije trebamo tražiti kraljevstvo Božje i njegovu pravdu. Najprije se pobrinimo za kršćanske kreposti: poniznost, čistoću, poslušnost, pobožnost, marljivost, ljubav prema Bogu i bližnjemu – a sve drugo onda će nam Bog sam nadodati – sve što nam je potrebno za unutarnju i vanjsku sreću. U to nas uvjerava Sveto pismo riječima psalmiste: „Bio sam mlad i ostario sam i nisam vidio da je pravednik bio ostavljen i da njegova djeca traže kruha“ (Ps 36). Nekoga možda tišti teška briga kako će prehraniti sebe i svoju obitelj. Otac nebeski, koji odijeva ljiljane u polju i hrani ptice nebeske, neće dopustiti da gladuje sa svojima onaj, koji se u njega pouzdaje. Pravednik, ako ne dobije obilje zemaljskih dobara, dobit će veliko obilje vječnih dobara, vrednijih od 'suhoga' zlata. A dat će mu Bog snage i jakosti da lakše snosi svoju oskudicu. Zato uvijek i svagdje tražimo najprije kraljevstvo Božje i pravdu njegovu, a onda tek sve ostalo zemaljsko. „Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu spasenje“ (Ps 62). Klicali smo u današnjem Psalmu. Pa ako imamo mir u Bogu bit ćemo sretni, makar morali i oskudijevati. Bit ćemo sretni usred najtežih patnja i boli. Zemaljska dobra neće nas usrećiti. Predragi vjernici! Zaista lijepa pouka za svakoga od nas. Potrebno je brinuti se i za posao i za kruh i za službu i za zdravlje, pa i za novac. Ali najprije duša, kraljevstvo Božje i njegova pravda. Ako bude tako u našem životu, uživat ćemo mir već ovdje na zemlji, a gore na nebu vječni, blaženi mir i radost. AMEN!